

Veddesta gård

Säg Veddesta och de flesta Järfällabor tänker på industrier. Idag är Veddesta kommunens största industriområde, men här ryms också kontor och handel. Området kom tidigt att få en prägel av elektronikföretag, även om det även fanns många andra typer av företag. Här låg både stora internationella företag som Philips och IBM men också små familjeföretag med ett fåtal anställda.

Första gången Veddesta omnämns är 1485, då ett pergamentbrev berättar att hustrun Margareta Michelsdotter sålt fyra örtugaland jord i Veddesta till biskop Jakob Ulvsson. Men namnändelsen –sta antyder ett betydligt äldre ursprung. Troligen etablerades Veddesta gård redan på 500 – 600-talet e Kr. Ett par hundra meter sydväst om gården ligger ett stort gårdsgravfält med över 70 synliga gravar, kallat Fruns backe. Ett par gravfält har också undersökts av arkeologer och givit spännande fynd.

Veddesta gårds huvudbyggnad runt 1930.
Foto: Okänd. Förvärvat från: L. Axelsson

Äldre Järfällabor minns fortfarande Veddesta gårds huvudbyggnad, en två våningar hög träbyggnad i gult, som låg väl synlig utmed Veddestavägen. Den var troligen från 1800-talets början, men hade genomgått en del om- och tillbyggnader under årens lopp. Bland annat tillkom en stor glasveranda på framsidan under 1800-talets slut. På slutet rymde huset smålägenheter som hyrdes ut av Järfälla kommun. Huvudbyggnaden brändes ned 1983 och på platsen uppfördes lokaler för en fin- mekanisk verkstad. Av gårdsbebyggelsen återstår idag den gamla Rättarbostaden, som ligger alldeles invid Veddestavägen. Den röda byggnaden är från 1800-talet och har två lägenheter. Det finns även en arbetarbostad av yngre datum utmed Kontovägen.

Jordbruket på Veddesta jordbruk drevs ända in på 1950-talet. Det fanns också ett stort hönseri inrymt i den gamla stallbyggnaden som för ändamålet byggts ihop med ett magasin. Tyvärr brann hönseriet ned och hönsen inne 1952.

Men de övriga ekonomibyggnaderna fanns kvar ännu in på 1970-talet. Längst stod den gamla ladan. Den användes under många år av

antikfirman Stopalo. Förutom handel med antikviteter hyrde firman också ut rekvisita till film- och TV-inspelningar, bland annat till Ingmar Bergmans Fanny och Alexander. Namnet Stopalo var en kombination av begynnelsebokstäverna i städerna Stockholm - Paris – London och att göra ett besök i ladan var otroligt spännande – den var till brädden fylld med antikviteter och kuriosas.

Kuriosa är också historien om hur Veddesta gård hamnade i Järfälla kommuns ägo 1955. I början av 1950-talet diskuterade man nämligen inom kommunen hur man skulle kunna erbjuda industrimark till intresserade företag. Valet föll på Veddesta, men marken var i privat ägo. Den dåvarande VD:n i kommunens fastighetsbolag, Henry Bergsten, fick i uppdrag att förhandla om ett köp av ett stycke mark med Veddestas dåvarande ägare. Efter en god middag med tillhörande dryck var affären klar och Bergsten hade inte bara köpt den tänkta markbiten utan hela gården med all mark och alla byggnader (med undantag av en mindre tomt) för en summa om 1 350 000:-. En god affär för kommunen, som sålde marken vidare till de företag som etablerade sig här – men kanske mindre god för en av Järfällas äldsta gårdar, vars bebyggelse fick skatta åt förgängelsen.

*Ingrid Kennerstedt Bornhall
Järfälla Kultur*